

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan svečer, izvenredni nedelje in praznike.
 Tiskovni prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male oglase 40 vin.,
 za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu
 nad 10 objav popust.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravištevno „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva
 ulica št. 5, pritlično. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1 „	7—	1 „	9—

Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vredno po nakaznici.
 Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadoščno frankovane.
 Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Koroška se osvoboja!

Vstaja slov. ljudstva proti nemško-boliševškemu nasilju.

Švica razsodnik v jadranskem sporu!

Kam je dovedlo nemško gospodarstvo nad Slovenci na Koroškem?

Ljubljana, 26. aprila.

V raznih člankih smo pojasnili, na kako roparski in brezvesten način postopajo nemške tolpe na Koroškem. To pa, kar uganjajo te tolpe v zadnjih dveh mesecih, presega že vse meje. Koroška da bi bil kdo tolovaje nalašč poslal v slovenske kraje, da z ropanjem spravi slovensko ljudstvo končno do tega, da zbeži in pusti vso imovino njim. O rednem vojaštvu se že davno ne more več govoriti. Disciplinirano je popolnoma nehala. Nemško nacionalni voditelji po mestih imajo le eno skrb, da se ta tolpa ne vrne nazaj v mesta in da ne pride med Nemce. Zato pa jih prav dobro plačujejo in jim prepustijo revno koroško rajo, da delajo z njo kar hočejo. Denar, ki ga dobijo od nemško nacionalne gospode, zapijejo. Živež pa si iščejo s tatvino in z ropanjem po slovenskem ozemlju. Zato je na tudi v nekaterih krajih že jako veliko pomanjkanje. V slovenskem Plajbergu, občini južno od Vrbskega jezera, v Vovberskih gorah, okoli Gredinje in okoli Dječs skoraj ni hiše, kjer bi ne bili že ropali. Nekateri kmetije, prej cvetoči dokaz blagostanja, so sedaj popolnoma izropane, brez živine, da celo brez semena. Glad trka na duri. Pomanjkanje štiriletna vojne ni uničilo te kraje; niti desetletna vojna, v tem obsegu kakor je bila prej, ne bi bila mogla uničiti naših krajev tako, kakor jih je to tolovajstvo uničilo v nekaj mesecih. Zato pa je ljudstvo že popolnoma obupano. V nekaterih krajih vršili so se že punji, ki pa so bili vdušeni. Semterja se posreči kakemu beguncu, da zbeži čez mejo in prinese seboj obupne klice tega izmaganega prebivalstva. Kakor mora ležijo te tolpe na najskrajnejših krajih Koroške. Od raznih strani prihajajo čudne vesti, da se ljudstvo pripravlja na vstajo. Grmenje se sliši! Kdaj bo zasijalo odrešilno solnce jugoslovansko?

Vstaja na Koroškem.

(Izvirno poročilo „Slov. Naroda“.)

USTAJA NA KOROŠKEM.

Jesenice, 29. aprila. Divjanje nemških band na Koroškem, brezobzirno in krivično reviriranje, plenjenje in ropanje nemških tolpe, vse to je povzročilo, da je zavrela kri tudi jagnječe krotke mu slovenskemu prebivalstvu na Koroškem. Zgrabilo je za orožje, da se v samobrambi reši svojih nemških zatiralcev. Ustaja je izbruhnila v zgornji Rožni dolini. Vneli so se ponekod mejni boji. Do skrajnosti obupano ljudstvo je zaprosilo naše obmejne čete na pomoč, ki so se prošnji odzvale, ker niso mogle ostaviti trpečega ljudstva brez zaščite. Ustaja je imela uspeh, je v naših rokah.

Jesenice, 29. aprila. Nemške tolpe se umikajo pod pritiskom slovenskih ustašev na vsi črti.

Velikovec, 29. aprila. Slovensko prebivalstvo

se je uprlo proti nemškemu gospodarstvu.

LDU. — Ljubljana, 29. aprila. — Že več tednov je apeliralo slovensko prebivalstvo v pokrajinah, zasedenih od nemških čet, na vlado in armado kraljevine SHS, in na mirovno konferenco, naj napravimo kraj temu terorju, ki ga izvajajo nemško-boliševske tolpe in naj svoje ljudstvo osvobodimo. Jugoslovanska vlada vsem tem pozivom ni mogla odzvati, ter se je v januarju 1919 ob intervenciji neke ameriške misije vezala na sklenjeno premirje in se je tega premirja tudi držala, če tudi so nemške tol-

pe to premirje kršile z ognjem pušk in topov, obstreljevanjem neutrujenega Velikoveca itd. Vesti o najnovejših dogodkih na pariški konferenci so vzele ljudstvu zadnjo nado na skorajšnjo rešitev izpod jarma potom ukaza konference. Zato je planil slovenski narod na Koroškem v ozemlju, ki ga drže Nemci zasedenega, zlasti v Rožni dolini in med Velikovecem in Celovcem, da si pomaga sam. Naše ljudstvo je razorožilo nemške tolpe, ki so se le prav slabotno upirale in ponekod celo z njimi fraternizirale; ljudstvo je na to proglasilo svoje združenje s kraljevino Slovencev, Hrvatov in Srbov in naprosilo jugoslovanske čete, stoječe na demarkacijski črti, ki so jo nemške čete zapustile, naj one prevzamejo skrb za red in mir, varstvo življenja in lastnine in naj zlasti žurno preskrbe prebrano ljudstvo, ki je vsled nemške nemške uprave in vsled gospodarstva nemških tolpe popolnoma izgledovano. Na ta način na pomoč pozvani oddelki jugoslovanskih čet se niso mogli upirati temu pozivu in so zasedli slovenske kraje onstran demarkacijske meje. Odpora izpocetka niso našle.

Narod je čete povsodi sprejel z največjim navdušenjem. Že več kot mesec dni se opazuje na Koroškem popoln preokret v mišljenju tudi v doslej Nemcem prijaznih krajih. Koroška deželna vlada je povzročila popolno anarhijo. Ljudstvo zahteva reda in hrane in pričakuje oboje samo od jugoslovanske vlade. V tukajšnjih krogih se torej dogodki zadnje noči presojajo v tem smislu, da ni v njih videti nikakega sovraštva napram nemško - avstrijski republiki, s katero želi stopiti jugoslovanska vlada v priateljske odnose, pri čemer je treba še posebej upoštevati, da je dunajski državni urad za zunanje zadeve opetovano izjavil naši vladi, da ne prevzame nobenega jamstva za gonio koroške deželne vlade in tamkajšnje takozvane »Volkswehr«, kakor tudi, da se izvršijo vse prejembe od demarkacijske črte, seveda brez preudela na izid mirovne konference.

POROČILO POVELJSTVA DRAVSKE DIVIZIJE.

LDU Ljubljana, 29. aprila ob 11. dopoldne. V Dravski dolini na zapadnem Koroškem in severno ter zapadno Velikoveca se je na več krajih uprlo slovensko prebivalstvo proti nemško-koroškim oblastnim in vojaškim tolpom, ki so ropale in terorizirale ljudstvo. Na nekaterih mestih fronte so prišli k našim predstražam ne samo slovenski voditelji, ampak tudi prejšnji nemškutarji in so obvestili naše oddelke, da je ljudstvo v nekaterih krajih preganilo nemške oblasti in vojaške tolpe. Prosil so, naj naši oddelki zasedejo več krajev in preprečijo anarhijo. Naši oddelki so v nekaterih smereh napredovali, zasedli nekaj krajev in napravili red.

ZASEDENI KRAJI.

Jesenice, 29. aprila. Izvirno poročilo „Slov. Naroda“ ob 9. zjutraj. Zaseden je

Vstaja se razširja. se je nemška posadka že pred prihodom naših čet brez boja vdała ljudstvu. Orožje je položilo 7 častnikov in 200 mož.

VEST O PREPOVEDI PROSLAVE PRVEGA MAJA ZA SLOVENIJO NE VELJA. TA PRAZNIK BO OBENEM TUDI PROSLAVA NAŠE NARODNE VSTAJE, KI JE OSVOBODILA PODJARMLJENO KOROŠKO.

Vihraj, zastava!

Na staroslavni vojvodski prestol korotanski bo po tisoč letih zopet sedel knez naše krvi in našega srca. Ustoličil ga bo zopet slovenski kmet. V dvojnem pomenu besede. Ustoličil ga bo po starem obredu, ustoličil ga bo tudi dejansko. Slovenski kmet na Koroškem se je uprl proti nemško - boliševskim tolпам, stresel je jarem raz sebe, ker mu je bilo dovolj požiganja, ropa, plenjenja, posiljevanja, pretepanja, revizicij, komunizma in terorizma, kar so v Celovcu imenovali na kratko: nemško - koroško deželno vladanje.

Narod je vstal sam in stresel raz sebe jarem. Sam je pognal razne Volkswehren, proklamiral svoje združenje s kraljevino SHS in pozval naše hrabre vojake na pomoč, da zopet napravijo red in mir in prinese hrano in rešitev. Narod je zaklical v Pariz: Nehajte! Sam si je vzel, česar mu niso mogli dati samozvani sodniki sveta. Naše čete zasedajo naše kraje z vihrajočo trobojnico, ker tako želi naše ljudstvo.

Pozdravljen, osvobodeni vojvodski Korotan, v svobodni Jugoslaviji!

Razsodišče v jadranskem sporu. — Vsa Amerika z Wilsonom!

Lucern, 29. aprila ob 8. zjutraj. (Izvirno poročilo „Slov. Naroda“.) Švicarski zvezni predsednik Ador je dobil včeraj poziv iz Pariza in se je v noči odpeljal v Pariz, kamor je došel ob 7. zvečer. V jadranskem sporu bo igral kot razsodnik. — Lahko smatralo to najbrže za sprejemljiv izhod iz krize. — V Rimu je bilo včeraj ljudsko zborovanje, ki je izjavilo, da smatra aneksijo Reke za izvršeno glasom sklepa „Consiglio Nazionale“. — Vsa Amerika soglašala z Wilsonom. Največji list njemu nasprotna stranke „Chicago Tribune“, izjavlja, da ni Wilson nikdar imel Amerike za seboj tako zelo enodušne, kakor sedaj v sporu z Italijo. Jadransko vprašanje je treba rešiti pravično!

Poseben vlak iz Ljubljane v Zagreb.

Jutri ob pol 4. zjutraj odhaja poseben vlak v Zagreb. S tem vlakom se lahko vozi vsakdo, ki se hoče udeležiti slavnosti v Zagrebu. Posebnih legitimacij ni potreba. Vozni listki se dobe pri vseh kolodvorskih blagajnah do Zagreba. Vozne cene polovične. Iz Zagreba odhaja isti vlak ob pol 7. zvečer. Pozivljamo vse — društva in posameznike —, da se v velikem številu udeležijo slavnosti v Zagrebu.

Slavnosti Zrinskega in Frankopana v Zagrebu. Onim, ki se udeležijo jutri (v sredo) zagrebških slavnosti, se priporoča narodna noša ali črna oprava, vsekakor pa trobojnica. Poleg se nasnanjenih društev bodo zastopane še sledeče korporacije: Mestna občina Ljubljanska, Zaveza jugoslovanskih učiteljskih društev, Društvo slov. sodnikov, Društvo gostilničarjev in kavararjev, Društvo jugoslovanskih novinarjev, Slov. dijaška Zveza, Društvo političnih

preganjancev. Odhod iz Ljubljane ob pol 4. zjutraj, nazaj ob pol 7. zvečer.

Slovenskemu Sokolstvu.

Udeležite se v velikem številu slavnosti v Zagrebu. Poseben vlak odhaja iz Ljubljane ob pol 4. zjutraj in vozi iz Zagreba nazaj ob pol 7. zvečer. Vozne cene polovične. Ljubljanska društva se zbirajo na južnem kolodvoru. Vozni listki se dobe pri vseh kolodvorskih blagajnah do Zagreba. Na zdar!

Predsedstvo S. S. Z.

Občni zbor ljubljanske župe se vrši v nedeljo, 4. maja ob 9. dopoldne. Sestanek delegatov ljubljanskih sokolskih društev radi skupne prireditve dne 1. junija se vrši v petek, 2. maja ob 6. zvečer v Zvezni sobi v Narodnem domu.

Predsedstvena seja Slovenske Sokolske Zveze se vrši v sredo, dne 30. t. m. ob 6. zvečer v Zvezni sobi. Anketa za telesno vzgojo mladine se vrši v petek, dne 2. maja ob pol 8. zvečer v Zvezni sobi v Narodnem domu. Pozivljamo vse vabljenе korporacije, da se po zastopnikih zanesljivo udeležijo.

Predsedstvo Slovenske Sokolske Zveze. Primorski Sokolski krožek priredi svoj I. pešizlet v četrtek 1. maja in sicer se člani zbirajo ob pol 2. popoldne pred kavarno »Zvezda« v Zvezdi. Odhod točno ob 2. čez Golovec do Škofelje.

Sestre, bratje! Udeležite se našega prvega pešizleta v čimvečjem številu, vabimo pa še posebej vse prijatelje našega novoustanovljenega krožka na ta prvi pešizlet. — Tajnik.

Sokol v Štepanji vasi priredi v nedeljo 11. maja, celodnevni pešizlet čez Sostro, Reko, Staro vas (kjer bo kratak oddih) na Grosuplje. Obed v gostilni g. Rusa. Povratek z večernim dolenskim vlakom. Odhod točno ob 7. izpred telovadnice (gostilna br. Josip Anžiča p. d. pri Šoršu) v Štepanji vasi. Vabimo bratska društva iz Ljubljane in okolice, da se tega lepega izleta polnoštevilno udeležijo. Na zdar! Odbor Sokola v Štepanji vasi.

Sokol Moste pri Ljubljani naznaja br. članstvu kakor tudi brat. soslednjim društvom, da se vrši njegov vsled slabega vremena preložen pešizlet v Vevče - Zalag prihodnje nedelje, to je dne 4. maja popoldne v enakem obsegu. — Upajmo, da bo vreme ta dan ugodnejše. Na svidenje! Na zdar! — Odbor.

Telovadno društvo Sokol v Žireh priredi v proslavo sokolskega praznika pešizlet v Gorenjo vas dne 4. maja t. l. s šolskim deškim in dekliškim naraščanjem. Odhod izpred Sokolskega doma ob pol 1. popoldne, nastop v Gorenji vasi ob pol 4. k prostim vajam in orodni telovadbi. Tem potom vabimo vse znanke in prijatelje sokolske misli, da se udeležijo sokolskega praznika. Na zdar!

4% Podpisujte držav. posojilo!

Uzdaj se n se i n svoje kljuse!

(Dospelo včeraj po čudnih ovinkih v Ljubljano.)

Zeneva, 7. aprila 1919.

Resničnost tega pregovora sem ponovno mogel konstatirati, odkar sem prišel sem. Isto, kar vam bom danes povedal, sem trdil že prej, ko sem se prvič vrnil iz zapada domov. Moj pesimizem glede pomoči od strani tujcev postaja meso in dobiva vsak dan bolj očitno obliko. Moje, ki so sedli v Parizu za zeleno mizo in drže sodbo nad svetom, nimajo v ogromni večini nič skupnega z nami in z našimi koncepti o pravici, o poštenju in o drugih takih čednostih. Podobni so tistim sodnikom, ki so hlapca Jerneja naložili na erarični koleselj in ga dali odpeljati v njegovo vas. Vemo, da je Jernej potem zažgal svojo hišo, to pa — le iz slovenske ponižnosti. Bolje bi bil storil, če bi bil požgal hišo svojim sodnikom in osarjevo gnezdo...

S pošteno besedo se s temi ljudmi ne da nič opraviti. Tu se ne vdajamo nobenim iluzijam. Zlasti francoska buržoazija je, rekel bi, ponorela. Pijanost zmage. Za sedaj se še ne opažajo začetki stremenja, niti običajni maček se še ni pojavil. Ta buržoazija ni pobesnela samo napram zunanjemu svetu, temveč tudi doma ne pozna meja svoje pijanosti. Samo en vzgled: Villain, ki je u bil velikega Jaurésa, je oproščen, a Cottin, ki je ranil Clemenceaua, je obsojen na smrt in pomiloščen na deset let. Pravica se joka osramočena, v kotu...

S srcem in s poštenostjo takili ljudi ne smemo računati, ker se bomo bridko umakali. Ti ljudje so zaslepljeni od strasti, le v svetlih momentih razločujejo vsaj še uteže in to je edino sredstvo, ki more na njih vplivati. Pest v čelo osveti pijanca ali hladen curek vode. Grobe so to besede, ali točno opisujejo položaj. Zato jih ne bom zaljals.

Znajite: oni, ki delajo mir, niso predstavniki svojih narodov, ampak le zastopniki enega socialnega razreda teh narodov. Zastopajo svoje interese. V kolikor popuste sem in tja od tega stališča, jih k temu prisilijo zunanje okoliščine in trepetajoči strah pred boliševizmom. Da ni tega, bi bil mirovni pakt že zdavnaj napisan. Anglosaksonski zastopniki, ki imajo manj zamegljene oči, nego latinski, so začeli prevladovati. Wilson, ki so se mu italijanski in francoski kapitalisti že posmehovali kot navadnemu človeku, zopet prihaja do besede. Bela Kun je četvorico hudo prestrašil. Začeli so se bati, da se ne bi po Clemenceau - Sonniovem »miru« pojavila cela vrsta Bel Kunov v deželah, ki leže še bolj na zapadu nego je Ogrska. Seveda s tem še nočem reči, da je dvojico od te četvorice že srečal razum. Strah pa jih je že začel spopadati, in to je več kot nič. To sem hotel naglasiti onim, ki vodijo jugoslovansko politiko, da reč prevdario. Dejstvo je pribito: izvajajte logične konsekvence. Če nečeto naši »sodniki« slišati besed pravice, govorite jim v jeziku, ki jim bo bolj razumljiv.

S časopisjem zapadne Evrope je ravno tako. Predno se izrazim o nem, mi je moralna dolžnost, da naglasim par poštenih izjem med njimi, kakor so na primer »Journal des Débats«, »Genevoise« in še par. V splošnem pa se da situacija v časopisju definirati tako: lepišejo za onega, ki bolje plača. (Da bi pisali zastoni, tega Bog ne zadeni.) Italijanski dispozijski fond je vsel silne denarje za podkupovanje časopisja, a mi niti vinarja. Posledice so očividne. Je to pač licitacija. Vprašanje pa je, če se moremo nadlicitirati italijanske lire.

Kar je zamujeno, je zamujeno. Ljubezen zapadne buržoazije ne bomo po

vsej priliki več mogli zadobiti. Ostane še drug faktor, iz dneva do dneva močnejši. To je delavski razred. Informirajmo njega. On nas bo prej razumel in upal, da k njegovemu razumu ne vodi samo zlata ključ. Se je čas, da počujemo delavce o naši pravici; seveda, glejmo, da bo naša pravda pravična od vseh strani. Zato nikakor ne smemo opustiti informativne propagande v inozemstvu. Konferenca, ki se drži v Parizu, ni poslednja; oni, ki sedaj sodijo o nas, nismo mogli prepričati; prepričajmo one, ki bodo držali drugo mirovno konferenco. Se je čas; ali gorje nam, če ga zamudimo. Seveda opozarjamo, da je treba pametno izbrati informatorje delavskih razredov zapadne Evrope, ker ti poslušajo rajši one, ki jim sorodni po duši nego ljudje različne socialne koncepcije. Na to naj naši voditelji prav posebno pazijo.

Računati moramo, kot trezni ljudje, da nas Clemenceauova Antanta pusti povsem na cedilu. Zato ukrenimo pravočasno protimero. Predvsem, spoznamo se z onimi sosedji, s katerimi se da sporazumeti. Napravimo, ako je potrebno, novo zunanje politično orieniacijo. Organizirajmo se znotraj. Sporazumimo se doma! Zlasti napravimo že enkrat konec notranjim prepričim. Seveda to ne gre s bičem, temveč s prijateljskim razgovorom. In uvidimo, kar je neizbežno. Silni socialni pokret, ki je objel cel svet, ne bo obšel Jugoslavije. Če bomo pametni pripadniki vseh socialnih razredov v Jugoslaviji, se ne bomo lotevali jalovega opravka, temveč bomo sami v miru podirli, kar drugod podira ogenj in meč. To bo v blagor domovine in celega človeštva.

Vladislav Fabjančič.

Visoka šola — tehnikom,

Deželna vlada za Slovenijo je v sili dne 26. t. m. sklenila, da se ustanovi tehniško — visokošolski tečaj v Ljubljani, ki bo v mesecih maj — november t. l. izvršil poduk dveh semestrov I. letnika tehniške visoke šole, oddelka gradbenega, strojno-elektrotehniškega, rudarskega in zemljemerkega. Vodstvo in uprava tega tečaja se poverita posebnemu kuratorju. To je dogodek, ki ga beležimo, da o njem zazna občinstvo.

Bodi nam dovoljeno, da se dogodka veselimo. Da se zahvalimo članom deželne vlade, ki so pogumno položili temeljni kamen bodoči veliki stavbi, da priča o naši kulturni sili.

Bodi nam dovoljeno, da izrazimo svoja čustva, ko nam v radosti vztrepejo srca! Kar ni bilo močeno v prastarem mehuženem robstvu pod rodbino tuje krvi in tuje morale to dosežemo in dosežemo v lepših dnevih, ki nam zasijejo. Vstvarjamo si visoko šolo, vstvarjamo si vseučilišče! Sebi kulturno ognjišče, narodu jasnejšo bodočnost —!

Na stečaj so nam odprta vrata v nove zgodbe. Treba nam delavcev, da ugledajo narodu pot, da zidajo železno cesto in mostove in predore vse do tam, kjer sije solnce blagostanja, zadovoljnosti. V močeh tvojih rokah ropoče stroj, iz temnih ropov dvigajo žlahtno rudo, iz penice vode izvirajo čudovorna sila bliskovite. Treba delavcev, mladih, pogumnih, navdušenih. Hitite, pridite, ki čakate doma in vi, ki to želite v mrzli tujini — v domačiji se odpira delavnica! Res — da vas čaka mnogo in ne lahko delo. Pa naj vas bodri zavest, da delate sebi v prid in narodu svojemu v korist. Naj vas snodbujajo misel na resne moke, ki so poklani, da v prvici predavajo na domači visoki šoli, da srečni mladini izročajo plodove truda in dela.

In še ena prošnja naj nam bo dovoljena, ko oznamamo blagovest: Ne zabite, da visokošolski študij ni namenjen zgolj praktični izvežbi. Vse širši je njega namen, višja njegova naloga. Kdor vstopi v visoko šolo, mora imeti v sebi stremiljenje po znanstveni narobrazbi, po oni kulturni stopnji, ki jo dosežemo le z resnim, smotrenim in vstrajnim vežbanjem uma in duha. Upamo, da nam bo kmalu dana prilika, da dokazemo svojo resno valjo i v tem pogledu. Kajti tehniško — visokošolski tečaj naj pripravljajo pot ljubljanski univerzi. Ko si priborimo svoje vseučilišče, ko se nastani v Ljubljani Alma mater labacensis, takrat nam bo pokazati, da smo v vsem pogledu dobri sinovi skupne matere, da je naša tehniška fakulteta sicer prva po rojstvu, a ne le po rojstvu. In sedaj — na delo!

V Ljubljani, dne 27. aprila 1919.

Društvo inženjerjev v Ljubljani:

Inž. Strgar, l. r.

Subkomisija za tehniško fakulteto:

Šuklje, l. r.

Kraljevina

Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Red. LDU. Split, 26. aprila. Od dnešne opoldne ne patrulira več mednarodna policija po mestu. Od sedaj bodo vsak dan po dve uri dopoldne in popoldne hodile po mestu ameriške patrrole, da vzdržujejo red med ameriški mornarji, dokler jim je dovoljeno bivanje na kopnem. Politično oblast je prevzela zopet v polni meri pokrajinska vlada, ki jo izvršuje s pomočjo jugoslovanskega vojaštva.

Propaganda v Italiji. Z osirom na notico pod tem naslovom »Slov. Narod« (27. marca 1919) št. 78 z dne 19. aprila 1919 je na državno uradništvo razočaral v toliko, da grede po člen 10. razklasti državnim uradnikom povišanja draginskih doklad v Sloveniji (in Dalmaciji) šele od 1. maja t. l.

Vsekako pa vsebuje člen 1. tega razklasta izredno določilo, da se dovoljuje povišanje dokladov državnim uradnikom »polog njih sedanjih službenih prejemkov«.

Med »sedanjimi službenimi prejemki« je pa državno uradništvo pristajalo enkratne nabavne prispevke, kojih zadnji zapade v plačilo meseca maja iz enostavnega vsotka, ker ga je pokrajinska vlada za Slovenijo svojčas prevzela v svojo plačilno obvezo napram javnim nameščencem in do 23. junija 1919. — Državni uradniki so potemtakem na ta zadnji nabavni prispevek opravičeno računali ter je bila ta gotova nada marsikateremu rodbinskemu očetu merilo za cele tri mesece naprej, v kolikor pride v poštev njegovo gospodarsko vprašanje.

Toda čujte in strmite! Ne le, da veljajo povišane draginske doklade v Sloveniji šele od 1. maja in na kateri povisek se je izplačal neposredno pred Veliko nočjo predjem čez polovico, — krožijo sedaj pri uradnih prezidijih »Navodila«, ki jih je izdalo n. pr. Poverjenstvo za pravosodje z naredbom od 23. aprila 1919 št. 1807 k naredbu, objavljeni v uradnem listu št. LXXVIII, dne 19. aprila 1919 o izrednih dokladah k sistemizirani plači državnih uslužbencev. — pod tremi glavnimi točkami, ki se glase:

1. takozvani enkratni nabavni prispevek se ne prišteva »dosedanjim službenim prejemkom« v smislu člena 1 in 2 narebe o zvišanju draginskih doklad. Za maj t. l. se torej ta prispevek ne bo več izplačal.

2. zvišane draginske doklade se nakažejo s 1. majem t. l.

3. zneske, ki so bili na podlagi narebe od 7. aprila 1919 št. 1632/19 izplačani kot predjumi na zvišane draginske doklade, naj je načelno odtegniti od zvišane draginske doklade za mesec maj, vendar tako, da vsled tega odbitka nihče za maj ne prejme manj draginske doklade, nego bi jo bil prejel, ako bi se draginske doklade ne bile zvišale.

Vsakemu nameščencu, ki je prejel imenovanju predjem, je pa dovoljeno, da pred predstojnikom svojega urada na nekolkovan zapisnik izrazi željo, da mu predjem ne bodi odtrgan naenkrat, nego v obrokih. Obrokov ne sme biti več ko 8, tako da bo predjem gotovo vrnjen do konca t. l.

Ce bi si naša poverjenstva vspretno z državnimi uslužbenci samimi ne bila v svesti, da gre državnim uradnikom za maj brezdomno tudi enkratni nabavni prispevek, bi to vprašanje v naknadnih »navodilih« sploh ne moglo priti v diskusijo!

In sedaj še naj kdo trdi, da so se draginske doklade zvišale že s 1. majem za 100%. Nasprotno, znižale so se!

Sodnik v IX. plačilnem razredu n. pr., ki je oženjen in ima enega otroka, je računal za maj poleg dosedanjega mesečne plače z enkratnim (zadnjim) nabavnim prispevkom, ki znaša sam 470 K, dočim mu gre po »navodilih« le 244 K, kar je označeno pod naslovom 100% povišanja draginske doklade. Potemtakem začne zani povišanje doklad pravzaprav šele 1. julija! Ker je pa dobil 150 K predjuma, dobi 1. maja le 94 K k dosedanjim dokladom.

Nedvomno pa se mora priznati vsaj toliko, da so si poverjenstva v Ljubljani kljub svojim »navodilom« v svesti težavnega gnetnega položaja državnih nameščencev. — To izhaja iz dejstva, da dovoljujejo »navodila« za enkratni velikonočni predjem borih 100 oziroma 150 K (!) 8-mesečni rok za »vrnitev« pro parte, dasi je načelno odtegniti predjem za mesec maj od zvišane draginske doklade. — S tem so si dala poverjenstva s svojimi »navodili«, s katerim so odnesla državnim uradnikom brevi manu zadnji enkratni nabavni prispevek, najzlastnejše sprječevali, h kateremu bodo navisali komentar državnih uradniki sami!

»Navodila« so zakladala luč sveta nekaj dni potem, ko je pohitelo odposlanstvo dalmatinskih državnih uradnikov v Beograd za nujno prošnjo, naj se jim nakažejo povišane draginske doklade obenem z enkratnim nabavnim prispevkom namesto šele 1. maja že za Veliko noč, in nekaj dni potem, ko se je objavilo v listih, da izide v kratkem naredba o zvišanju plačah — častnikom! (Glej velikonočno številko »Slov. Naroda«).

Kako stališče bo zavzelo k temu »Društvo državnih nastavlencev Kraljevine SHS v Sloveniji«?

Onousque tandem abutere patientia nostra!

Državni uradnik.

Kraljevina

Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Red. LDU. Split, 26. aprila. Od dnešne opoldne ne patrulira več mednarodna policija po mestu. Od sedaj bodo vsak dan po dve uri dopoldne in popoldne hodile po mestu ameriške patrrole, da vzdržujejo red med ameriški mornarji, dokler jim je dovoljeno bivanje na kopnem. Politično oblast je prevzela zopet v polni meri pokrajinska vlada, ki jo izvršuje s pomočjo jugoslovanskega vojaštva.

Propaganda v Italiji. Z osirom na notico pod tem naslovom »Slov. Narod« (27. marca 1919) št. 78 z dne 19. aprila 1919 je na državno uradništvo razočaral v toliko, da grede po člen 10. razklasti državnim uradnikom povišanja draginskih doklad v Sloveniji (in Dalmaciji) šele od 1. maja t. l.

od 1. maja t. l. (g. 1. 1. 1919) — V Podgradu so bili aretirani in odpeljani v Trst sodnik Žigon, dve sodni slugi in semljemerec Verk.

V Polju se je navdušenje pri Italijanih za »smot« Italijo silno poglobilo. Dela ni ta ne zasliška. Prebivalstvo komaj čaka, da se reši nadležne slege.

Na Labinjskini se se ljudje do skrajnosti naveličali laške uprave. Le Italijani vstrajajo še vedno v svojem pijanem smagoslavlju in proslavljanju »odrešitev« dan za dnem s plesi, veselici in godbo. Ljudstvo daje duška svoji mržnji s poboji laških vojakov in zgodilo se je že nekaj slučajev, da so našli na cestah ubite Lahe. — V Karpanu je šola izključno italijanska. V razredu sedi zraven učiteljice neki tenente, ki pazi na njo, da poučuje strogo po navodilih vojaške oblasti. — V Labinju samem, se je nemoralnost med tamkajšnjim ženstvom tako razpasla, da je groza. Pričenši z 12letnimi deklicami, se vse pečažo z laškimi vojaki. Spolne bolezni zelo razsajajo in so skoro že vse ženske okužene. To je »odrešitev« Ubogi narod! — Neki Diminič, uslužbenec v reški ladjedelnici Danubius, brezposeln, se je nahajal s svojo družino v Karpanu. Da bi postal službo, je odšel »krivaj na Reko«. Ko se je vračal, so ga ujeli financarji in našli pri njem nekaj hrvatskih listov. Radi tega so ga uklenili, da so mu verige ranile roke in ga odpeljali v Trst. Žena s 4 otroci se nahaja doma v obupnem stanju. Tudi »kultura«!

Tudi otroke so hoteli zaprisežiti Italiji. Z Reke poročajo, da so se pospeli Italijanci tako daleč, da so v svojem fanatizmu hoteli napraviti po vseh šolah veliko svečanost, pri kateri bi bili šolski otroci prisegli Italiji ljubezen in zvestobo. Merodajni faktorji so končno vendar izrekli svoje pomisleke in svečanost je odpadla.

Iz Pule. Dr. Zuccon je pisal iz Rima, da ga odpeljejo v Sardinijo na Asinaro. Z njim sta tudi tiskarinar Krmotić in don Kirac Jugoslovanski sodni uradniki so se uprli odredbi, da naj bo laščina izključni uradni jezik in sodniki so izjavili, da v slučajih, ko se bo morala hrvaška stranka izpraševati potom tolača, ne bodo sodelovali pri dotični razpravi. Sodnika Karaman in dr. Klunčić sta se pri nekem takim slučaju odstavila od razprave. Pri tem se je odlikoval državni pravdnik dr. Steffe, ki je hotel demuncirati oba hrvaška sodnika, katera so potem deportirali v Italijo. Ta Steffe je bil pod Avstrijo Austracant prve vrste, sedaj je navdušen Lah. Tudi svetnika Koraca je spravil on v Italijo. Arretirali so brez kakave razloga poštno uradnike Vidmarja, Božja, Šajna in Ferencića in jih poslali v Italijo. Odpeljali so tudi finančnega koncipista dr. Buzolića, nadalje več arzenalekih delavcev in bivših avstrijskih vojakov.

Slovenski Korotan. V Celovcu je izšla ravno te dni nova Slovenska knjižica: Slovenski Korotan. Knjižica je izdala »Slov. Zgod. društvo za Korotko« — Knjižica je veleznaliva. Po kratkem uvodu je ponisana najprva srednjeveška in potem moderna germanizacija Korotških Slovencev. Nato sledi kratak kulturnohistoričen članek, ki jasno razkazuje slovenski življenj na Korotkem nekdanj — in sedaj. Temu odstavlju sledi v par besedah pomen mest. Beltak — Celovec — Velikovec za Jugoslavijo. Drugi del knjižice tvori statistika, ki odkriva vse korotško bol. Tu najdeš vse slovenske šole — žaližbože samo dve ozir štiri! — potem vse sloven-župnije; boj za slovenščino v uradnih; uradno ljudstvo štetje (1880 do 1910) sloven. ur. lj. štetje; potem je vsa korotška industrija, poljedelstvo, živinoreja itd. v kratkem navedena. Knjižica je velevažna in bo mnogo pripomogla k razjasnitvi kor. vprašanja. Knjižica bosta pridejane tudi dva slovenjevidja, ki jasno razkazujejo slovensko posestno vraščanje na Korotko. Knjižico bodo prodajale vse slov. trgovine. Izvod stane 4 Krone.

Neodrešena domovina.

V Gorici-Laške oblasti so premostile obrtni referat, ki je bil prej oddelk glavarstva, na komando karabinerjev. Obrtni referat vodi sedaj bivši pisar pri glavarstvu, Jusich (Jušič). Ta renegat je onl, ki odjema našim obrtnikom koncesije. Zapomnite si ga dobro!

V Kobarižu in Tolminu so Italijani odstavili naše župane in razpusitli starešinstva. V Kobarižu županuje neki tenente, v Tolminu pa maggiore. Imenujeta se »Commissario straordinario«. Uraduje se izključno italijanski. Glavarjeve poše v Tolminu opravlja neki colonello kot »Commissario civile par il distretto di Tolmino«. Vse uprava je v vojaških rokah, nastavljeni so samo laški uradniki. — V Gorah so Lah opustili sistem nasilja in skušajo pridobiti ljudstvo na lep način. Te dni so razglasili, da bo laška vlada povrnila vso vojno škodo. — Italijanska špijonaža je močno razvita, v njeni službi se nahajajo vojaki in civilisti, ki razumejo dobro slovensko. Toda vse nasilja, vse gladke obljube ne zaležejo ničesar. Ljudstvo vstraja v neomejni zvestobi do Jugoslavije in pričakuje v najkrajšem času rešitve od nje.

Is Opatjevo sela in iz vseh kraških vasi, ki so se nahajale na fronti, so Lah izgnali vrnivše se begunce in jih naselili v Furantiji. Slovensko govorice Lahki ocvrtačijo in sogodilo se je že več slučajev, da so aretirali v gostilni slovenske govorice ljudi ter jih imeli 24 ur zapre. Tako se je zgodilo n. pr. v Renkih, kjer so aretirali tri slovenske govorice delavce Barbari!

Is Istro. V Brestu, občina Poljuna, je vojaška oblast priredila obid civilnega prebivalstva in dala na glasovanje predlog o ustanovitvi ital. šole, ki je bil soglasno — odklonjen. — Interakcije in izgoni se nadaljujejo s vse hramoblastnostjo. Nove širve laškega nasilja so: ubitost Babič, županik Pola,

Supan Brajkovič, akademik Metod Simončič, gostilničar Ivo Stranič — V Podgradu so bili aretirani in odpeljani v Trst sodnik Žigon, dve sodni slugi in semljemerec Verk.

V Polju se je navdušenje pri Italijanih za »smot« Italijo silno poglobilo. Dela ni ta ne zasliška. Prebivalstvo komaj čaka, da se reši nadležne slege.

Na Labinjskini se se ljudje do skrajnosti naveličali laške uprave. Le Italijani vstrajajo še vedno v svojem pijanem smagoslavlju in proslavljanju »odrešitev« dan za dnem s plesi, veselici in godbo. Ljudstvo daje duška svoji mržnji s poboji laških vojakov in zgodilo se je že nekaj slučajev, da so našli na cestah ubite Lahe. — V Karpanu je šola izključno italijanska. V razredu sedi zraven učiteljice neki tenente, ki pazi na njo, da poučuje strogo po navodilih vojaške oblasti. — V Labinju samem, se je nemoralnost med tamkajšnjim ženstvom tako razpasla, da je groza. Pričenši z 12letnimi deklicami, se vse pečažo z laškimi vojaki. Spolne bolezni zelo razsajajo in so skoro že vse ženske okužene. To je »odrešitev« Ubogi narod! — Neki Diminič, uslužbenec v reški ladjedelnici Danubius, brezposeln, se je nahajal s svojo družino v Karpanu. Da bi postal službo, je odšel »krivaj na Reko«. Ko se je vračal, so ga ujeli financarji in našli pri njem nekaj hrvatskih listov. Radi tega so ga uklenili, da so mu verige ranile roke in ga odpeljali v Trst. Žena s 4 otroci se nahaja doma v obupnem stanju. Tudi »kultura«!

Tudi otroke so hoteli zaprisežiti Italiji. Z Reke poročajo, da so se pospeli Italijanci tako daleč, da so v svojem fanatizmu hoteli napraviti po vseh šolah veliko svečanost, pri kateri bi bili šolski otroci prisegli Italiji ljubezen in zvestobo. Merodajni faktorji so končno vendar izrekli svoje pomisleke in svečanost je odpadla.

Iz Pule. Dr. Zuccon je pisal iz Rima, da ga odpeljejo v Sardinijo na Asinaro. Z njim sta tudi tiskarinar Krmotić in don Kirac Jugoslovanski sodni uradniki so se uprli odredbi, da naj bo laščina izključni uradni jezik in sodniki so izjavili, da v slučajih, ko se bo morala hrvaška stranka izpraševati potom tolača, ne bodo sodelovali pri dotični razpravi. Sodnika Karaman in dr. Klunčić sta se pri nekem takim slučaju odstavila od razprave. Pri tem se je odlikoval državni pravdnik dr. Steffe, ki je hotel demuncirati oba hrvaška sodnika, katera so potem deportirali v Italijo. Ta Steffe je bil pod Avstrijo Austracant prve vrste, sedaj je navdušen Lah. Tudi svetnika Koraca je spravil on v Italijo. Arretirali so brez kakave razloga poštno uradnike Vidmarja, Božja, Šajna in Ferencića in jih poslali v Italijo. Odpeljali so tudi finančnega koncipista dr. Buzolića, nadalje več arzenalekih delavcev in bivših avstrijskih vojakov.

Dnevne vesti.

Škod JDS. se vrši v Slovegradcu dne 4. maja dopoldne ob 10. uri.

Poklicni klub JDS. Nocoj sestanek ob 8 uri zvečer v tajništvu stranke!

K aferi Svetek. Z osirom na »poslanec, ki je je priobčil g. odvetnik dr. Franc Ferlan v »Slovenec« dne 27. in v »Jugoslavije« dne 29. t. m., ugotovljamo, da je državno pravdnikstvo uvedlo proti bivšem avstro-ogarskemu stolniku Alf. Svetku kazensko preiskavo in da se nahaja imenovan gospod že od 26. t. m. v preiskovalnem zaporu.

»Narodni Socialisti« je izšel danes. Ljubljanska kreditna banka dne 1. maja ne uraduje.

»Slovenski Narod« dne 1. maja ne izide.

Južna železnica je izdala nov vozni red, veljaven s 1. majem. To je prvi redni tiskani slovenski vozni red. Izgleda zelo lično.

Ljubljanske javne ljudske knjižnice, namreč Simon Gregorčičeva, ona šentjakobskega ter ona dvorskega okraja so 1. maja ter vse nedelje in praznike maja, junija, julija in avgusta zaprte, pa druge dni in ure, kot je bilo objavljeno pretekli teden.

Geostilne in kavarne 1. maja zapre! Podpisana podružnica naznanja, da bode 1. maja t. l. počivalo vse delo v tej stroki, kar naj al. občinstvo blagovoli na znanje vzeti. — Osrednje društvo natakarjev, hotelirskih, gostilniških in kavarniških uslužbencev za Slovenijo, podružnica Ljubljana.

Za tehniške. Začetkom meseca maja se otvorijo na državni obrtni šoli v Ljubljani predavanja za 1. letnik tehničnih študij v štirih oddelkih (gradbeni, strojniški, rudarski in geodetski). Dovoljto se v to svrhu potrebna denarstva.

Ustanavljanje društev. V zadnjem času se množe slučaj, da prijavljajo ljudje ustanovitve društev po predpisih starega avstrijskega zakona o društvem pravu z dne 15. novembra 1918. št. 134 drž. zak. dež. in vladi za Slovenijo. Dasi je ta zakon že davno razveljavljen in velja sedaj Naredba Narodne vlade SHS v Ljubljani št. 134 z dne 23. novembra 1918, pradni list št. 14. Določbe te narebe se glase: § 2. Društvo mora ustanovitev, pravila in sedež društva, določiti čl. s vojskeva tokom treh dni naznaniti pristojni oblasti. Enako je naznaniti vsakokratno izpremembo teh okoliščin. § 3. Pristojna oblast je okrajno glavarstvo, v mestih z lastnim statutom magistrat (tam, kjer je v mestu policijsko ravnanje, pa to). § 4. Vse vloge društva so proste kolika. Občinstvo se opozarja na to: Ispredbo, da se je držl in tako izogne časovnim zamudam in nepotrebnim stroškom.

»Vojni plen« Dr. Svetek je bil pred časom interniran v Krminu in nato konfiniran v Gorici. Med tem časom ni smel zapustiti mesta. Ko je šel nekoga dne, (takrat še ni vedel za konfinacijo) v Ajdovščino, ga je tam v neki gostilni aretirai karabinier in odvedel takoj v Gorico. Med časom, ko se je nahajal dr. Svetek v Krminu, ga je nek laški colonello doma okradel. Vdri je v njegove uradno miznico in pobral vse cigare, cigarete in vrednostne papirje. Dr. Svetek je po povratku v Gorico protestiral proti temu pri vojaški oblasti. Odgovorili so mu, da je vse to »preda bellica«. Od kedaj smatrajo Italijani privatno last za vojni plen, nam ni znano.

Otroški vrtci. Za prevzetje otroških vrtcev družbe sv. Cirila in Metoda, za njih vzdrževanje in za ustanovitev novih otroških vrtcev v Zagorju ob Savi in v Trbovljah se dovoli začasni kredit v znesku 50.000 K.

Cepljenje koz. Sprejme se načrt naredbi glede obligatornega zasilnega cepjenja koz. Vsled nevarnega razširjanja koz se okrajna glavarstva pooblašajo, da povsod, kjer to zahtevajo razmere, uvedejo obligatorično zasilno cepjenje. Zasilnemu cepljenju je podvrženi vse osebe, ki niso bile cepljene tokom zadnjih dveh let. Prestopki se kaznujejo z globo 10—1000 K, oziroma z zaporom enega dne do 6 tednov.

Nesramnost tujca, ki je obogatel od nas. Včeraj na cvetlični dan, ko so naše gospodične prodajale cvetke, ustavile so tudi prav galantno tuk. trgovca Drogeniga in mu ponudile cvetko, a ta, ki je obogatel z slovenskim denarjem, napravil je z roko zaničljivo gesto, pogledal gđo gori in doli in ne, da bi dal mal dar osorno odšel dalje. Tako je napravil pri 4 slučajih ker smo ali za njim.

Imenovanje. Za definitivnega okrajnega zdravnika v sanitetnem okrožju Laški trg se imenuje zdravnik dr. Anton Čede v Laškem trgu.

Ustanovitev samostojnega ravnateljstva južne železnice v Ljubljani. Poverjenstvo za železnice je sporočilo, da je generalna direkcija južne železnice poverila vrhovno vodstvo obratnega nadzornistva južne železnice višjemu nadzorniku Viktorju Bračiču s nalogom, da izvrši vse predpriprave za vpovstavitve obratne direkcije v jugoslovanskem ozemlju.

Privatni premogovniki pod državnim nadzorstvom. Za izvrševanje poslov državnih nadzornikov pri privatnih premogovnikih se kot pogodbeni uradniki nastavijo: rudarski inženir Pavel Endlicher za nadzorovanje premogovnikov St. Janž, Štore, Laški trg in Trobna dolina; inženir Mirko Šušteršič za nadzorovanje rudnikov v Možicah in v Lešah; Josip Burnik kot pomožni uradnik državnega nadzornistva v Možicah in Lešah; Maks Pitamic kot premogovni nadzornik za redno ekpedicijo premoaga pri vseh trboveljskih premogovnikih.

Mahrove hiše na Vodnikovem trgu je kupil, kakor čujemo, trgovec gosp. Vokač.

V Zagrebu so zaprti in izročili vojennu sodišču poročnika Dragotina Dolčeka in narednika Viktorja Reinerja, ker sta s svojo malomarnostjo in brezbriznostjo zakrivila, da se je svoječasno ponesrečila ekpedicija v Prekmurju, pri kateri je padel kot žrtve stolnik Juršič.

Vohuni v Ribnici v opeko izdelovalni tovarni stojijo 4 italijanski dezertjeri kakor delavci eni že več let v službi. Eden od teh Italijanov ima celo tako prednost v tem podjetju, da je delovodja in ima v istem podjetju tudi gostilno, on govori nemško in italijansko, njegova soproga pa samo nemško, in taki ljudje naj imajo prednost pred vsemi našimi delavci, da ves bolji zaslužek oni v roke dobijo. Da taka slovenska podjetja ne morejo brez Italijanov obstojati ni mogoče verjeti. Mi Primorci, ki smo bili na Primorskem v času prihoda italijanskega vojaštva dobro vemo koliko škodo morejo napraviti taki ljudje pri eventualnem sedenju teh krajev po italijanskem vojaštvu naši državi in domačemu ljudstvu še več, ker to vojaštvo sprejema polizvedbe samo od Italijanov, neitalijanske oblasti, uslužbenci in osebe nimajo pri njih popolnoma nobene veljave. Tudi ni izključeno da so ti delavci od italijanske vlade sem poslani, skoro gotovo da so, in da imajo tudi zdaj tajne zveze z njimi, kakor je bilo takih mnogo na Primorskem in na podlagi noizvedb tih so italijanske zapovedništva vojaštva vstanovljali predpise, zapirali in internirali poštene in ugledne Slovence. Nanrimer v Cerovljah je bil Italijan s Slovenko poroben in je imel gostilno, on je bil deseter let cel čas vojne. Prejšnje čase se je kazal neutralen je tudi slovenske družbe podpiral. Kakor so prvi Italijani kje

Tak se počeli s pospešitelju prehavati. Kdor trpi na zaprtju, naj jemlje Fellerjeve prebavo pospešujoče, mlo odvajajoče K. barbara »Elsa-kroglice«. 6 skatlet stane 9 Kb. 50 vin. pri lekarnarju E. V. Fellerji, Smilica, Elsa trg št. 238 (Hrvatstvo). Priporočajo jih mnogi zdravniki. 100.000 salvatorio. Omit i postiarina se doduše računaju po-
sebnost, ali najtistojne što se viki dobi za
lekovno paradižnik.

Elektrovodna žica kupi Viljem Toman, Domanja kraj, 4488

Karbidne svečnice na drobno in de-
belo razpošilja točno
na trdnica Martin Šamer, Kočevje, 4581

Pisaki stroj, najboljši sestava, sasma
novi ili malo rabljeni želi-
mo kupiti. Ponudbe tveči Schwarz
drug, Zagreb, Preradovičeva 1. 3347

AFSA-triender se zamenja za boljše
vrste fotopapir. Anončna
ekspedicija AL. MATELIČ, Ljubljana,
Kongresni trg 3. 4620

Dobro ideja gostilna v Ljubljani se
odda na račun.
Ponudbe pod „Kavcija/4593“ na uprav.
Slov. Naroda. 4593

Išče se popolno izurjena, pridna in delavna

KUHARICA

za večje gospodinjstvo (okrog 30 oseb) na Gorenjske n. Plača dobra. Ponudbe
pod „Kuharica/4585“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“ 4585

VINO, staro in novo, slivovko, rum itd.

nudim po najnižjih cenah.

KUPUJEM suhe gobe, dobre vreče in želod.
M. RAT, N. KRANJ.

STANOVANJE

500 K

nagrade dobi, kdor preskrbi družini treh oseb stanovanje z
dvema ali tremi sobami. Ako hoče dobi lahko namesto
denarja tudi drugo blago, modno, premog, drva. Ponudbe
na Ivana Rakno, Spodnja Šiška, Poljska ul. št. 268.

NAZNANILO.

Vijudno naznanjam, da sem zopet otvorila

modni damski salon

v Koroški ulici št. 8 ter se tem potom priporočam cenjenim damam
za vsa v to stroko spadajoča dela ob zagotovitvi za točno in solidno
postrežbo.

S spoštovanjem

Pavla Tavčar
krojačica.

Istotam se sprejme tudi učenka.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja povodom nenadne
smrti našega preljubljenega soproga oz. sina, in brata, gospoda

Franc Petriča

uradnika čkovnega urada v Ljubljani

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec našo naj-
srčnejšo zahvalo; posebno gospodu dr. Marenčiču in drugim
uradnikom čkovnega urada v Ljubljani.

Videm-Ljubljana, 20. aprila 1919.

Rodbine: Petrič-Kores.

Braz posebnega obvestila.

Moški pogrebni zvezi v Ljubljani.

Po tritrem srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znanec žalostno vest, da je naša iskrenoljubljena, dobra
mati oz. stara mati in teta, gospa

Agneza Hayne

vдова sodnika

danes dne 28. t. m. ob 12. uri popoldne previdena s sv. zakra-
mentu za umirajoče v 82 letu starosti mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, dne 30. aprila ob 4. uri pop. iz hiše žalosti, Poljska cesta št. 8.
na pokopališče k Sv. Križu.

Priporočamo jo v blag spomin!

V Ljubljani, dne 28. aprila 1919.

Žalnoči otroci in sorodniki.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znanec prežalostno vest, da je naša iskrenoljubljena
soproga ozir. mati, sestra, teta in svakinja, gospa

Helena Vrbinc roj. Toni

poslušnica žena

v nedeljo, dne 27. t. m. ob pol 12. uri ponoči, previdena s
tolazili sv. vere, po kratki bolezni, vdano v Boga zaspala.
Pogreb nepozabne rajnice se vrši v sredo, dne 30. aprila
ob pol 6. uri popoldne izpred deželne bolnice na pokopališče
k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.
Priporočamo pokojnico v blag spomin.

Ljubljana, dne 29. aprila 1919.

Ivan Vrbinc, poslušnik soproga. — Ivan in Ljilja, otroci. —
Jedek Toni, brat. — Marija Novak roj. Toni, sestra. —
Gosliki sorodniki.

Restavracija v Prekmurju ul. 9. se
pripravlja v Ljubljani
potujočemu slov. občinstvu. 5712

Kupigovodnja se sprejme v trajno
službo takoj. Polize
se opr. Sl. Naroda. 4589

Kavi se nov ali pa star še dobrohra-
njen telefonski aparat. Po-
nudbe z navodbo cene pod „M. R./4526“
na upr. Slov. Naroda. 4526

Kleparski pomočnik, dobro izveščen
in ta vajenec
se takoj sprejmeta pri F. Gradinarja, Ri-
ska cesta 14. 4590

Kupci pozor! Imam naprodaj novo
kožijo, lahko, prve vrste,
za enega ali dva konja. — ANTON
JAKOMINI, Kočevje, Kranjsko. 4604

Proba se več letih orig. poslušnih
prepro. Naslov pove uprav.
„Slovenskega Naroda“ 4616

Proba se dva lepa konja z opremo,
lovskim vozom in samim.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
4610

Samostojna kuharica za Zagreb se išče.
Mesečna plača
K 100.— Ponudbe pod „Zagreb/4588“
na upr. Slov. Naroda. 4588

Trgovski učenc, priden in pošten, z
boljšo isobrazbo, ka-
teri ima veselje do trgovine se sprej-
me v trgovino z mešanim blagom
Ivan Rejlek, Slovenjgradec. 45-3

Več vagonov zdravega konjskega se-
na in slame v prešanem
stanju ima oddati od štajerskih postaj.
naloženo v vagon. Veletgovina Franc
OSET, Vransko pri Celju. 4496

Gnoj se prodaja,
Možna ulica št. 15. 4624

Več ženskih pisarniških moči z lepo
pisavo
se sprejme začasno. Ponudbe na uprav-
ništvo „Obrtnega vestnika“ v Ljubljani.
4612

Osební AUTO
močan, se kupi. Pismene ponudbe pod
„Lüks auto/4611“ na upravništvo „Slo-
venskega Naroda“ 3611

Otroški vozček Dunajske trdnice, nov,
nič rabljen, z gumij-
skolesi z dvema sedežema in za ležati,
tudi se lahko prvi del odstrani se
poceni prodaja. Sedna ulica 3/11 levo.

Kupijo se kemični produkti in zdr-
vilna želišča. Cenjene ponudbe
z natančno navedbo množino in cene se
prišči pod „Zelišča“ na Anončno ek-
spedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana, Kon-
gresni trg 3. 4619

Slamnik čist in bel 1. jugoslovan-
ska tovarna za
kemično čiščenje Josko Režek, Ljub-
ljana, Poljska ulica št. 4, Po-
družnica Solenbargova ulica 4.
4029

Kavarniška kuharica srednje starosti
in
se sprejmeta
slastičarski pomočnik v Ljubljani. Do-
pisi pod „Slastičarna/4599“ na uprav.
Slov. Naroda. 4599

**Kupim več dobro abranjenih motor-
nih koles, avtomobilov in novo pnev-
matiko** vsake vrste za kolesa, motorje
in avtomobile. — Florjanc 44.
Solenbargova ulica 6. 4273

4. stolarska (mizarjske) pomočnika,
neozjenjena, u svojoj struci potpuno
vješta, sa bezodvlačnim nastupom
mješta, uz plaću, hrana i stan u na-
ravi, primaju se odmah. Namještenje
je trajno. Molbe na ravateljstvo Jadr-
nskog hotelskog i kupačkog d. d., Sušak.
4602

Trži se boljša devojka k djetetu
od 3 godine. Ista mora u kući
omagati, ništo šivati i krpati znati.
Nastup odmah. Prednost imaju one,
koje su već duže vremena kod djece
bile. Pismene ponude kao i zahtjeve
gleda plaće sliati na Olga Bekach, Kar-
lovac, Hrvatska. 4803

Kompanjon

za večjo eksportno trgovino se išče in
sicer 30.000—50.000 kronami in sode-
lovanjem. Ponudbe na: Poštini predal 6,
Maribor n/Dr. 4578

Dobro naložen denar!

Dve pritišni hidi z zelo velikima,
solničnima, obdelanima vrtoma v Ljub-
ljani, se prodajata. Ena 58.000 K,
druga 50.000 K. 4594

Naslov pove uprav. Sloven. Naroda.

Več 100.000.- K

se lahko varno naloži z zelo ugodnim nakupom
hiše s stavbiščem

v sredi mesta. Pismene ponudbe pod
„Hiša dvoje vrednosti“ na Anončno
ekspedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega
sočutja povodom nenadne smrti
našega iskrenoljubljenega, ne-
pozabnega soproga ozi. očeta,
brata, svaka in strica, gospoda

Mihaela Zega

učiteljica v pokopu in
veleposlušnica

izrekamo vsem našo najsrčnejšo
zahvalo.

Posebaj pa se zahvaljujemo
vsem darovalcem izraznega
čevlja in vsem, ki so sprejeli
dragega pokojnika na njega
zadnji poti.

V Ljubljani, 28. aprila 1919.

Mesna sala šikan na tabel, še prav
z dvema poslušnja.
Pismo „Slovenskega“ Restavracija v
Prekmurju ulici. 4600

Pri Ivani Schiller, modisti, Kongresni
trg 6, se radi opu-
stivne trgovine vse prodaja pod tovar-
niško ceno. 4601

Gradišča približno 100 orolov zemlje,
se kupi. Ponudbe na naslov
A. Tadić, Zagreb, Domobranska ulica 1.
4600

Čevljarški in krojaški stroji dospeli,
istotam
se dobi sukanec, črn in bel na debelo
Josip Petelac, Ljubljana, Sv. Petra nasip.
4371

Sveža jajca v originalnih zabojih à
1440 komadov prodaja po
55 vinarjev 1 komad pri osebnem
prevzemanju ali plačilo naprej Em. Su-
panz, Rogatec Sp. Štajerska. 3411

Pnevmatiko in zračnice kupim. Ce-
njene
ponudbe z navedbo dimenzije in cene na
Anončno ekspedicijo AL. MATELIČ,
Ljubljana, Kongresni trg 3. 4621

Stare obrabljene gramofonske plošče,
kumpje po najvišji ceni ali iste za
nove zamenja do konca mainika. —
Tvarniška zaloga gramofonov A. Razberger,
Ljubljana, Sedna ulica 5. 4432

Trebamo 6000 m proste bakrene žice
net do 6 milimetrov debelo, istotako
5000 m 3 milimetre debelo. Ponudbe
na Schwarz i drug, Zagreb, Pre-
radovičeva 1. 4-53

Urarski pomočnik (prva moč) in urarski
pomočnik (dobro iz-
urjen, z večletno prakso) se sprejmeta
takoj. Pismene ponudbe na F. ČUDEN
SIN, urar, Ljubljana, nasprej glavne
pošte. 4623

Gosti in violo poučaje umetnik, resen
kumpje se tudi komorne muzikalne
študije. Poučevalni jezik slovensko,
francosko, italijansko, nemško. — Po-
nudbe pod „Gosti/4606“ na uprav. Sl.
Naroda. 4606

Ženitna poudba! Katera gospodična
ali vdova s samo-
stojno trgovino želi razširiti njeno pod-
jetje? Imam veselje do trgovine, ter bi
rad z lastno močjo in večjo vsoto denarja
povečal njen delokrog. — Ponudbe pod
„Delokrog/4625“ na upravništvo „Sloven-
skega Naroda“ 4625

Ženitna poudba! Slovenec, star 28 l.,
pikupljive zuna-
njosti, z več tisoč kron premoženja,
se želi v svrhu resne ženitve sezna-
niti s simpatično gospodično od 18-
24 let, katera je trgovsko izobražena.
One z vpeljano trgovino imajo pred-
nost. Ponudbe pod „Prvi maj/4290/4626“
na upr. Sl. Nar. 4626

Ženitna poudba! Inteligentna gospo-
dična, 38 let stara,
čedne zunanosti, z 8.000 K premoženja,
majhno posestvo, želi v svrhu ženitve
znanja z inteligentnim 45—50 l. starim
gospodom, vdovci niso izključeni,
premoženje postranska stvar. Le resne
ponudbe pod Bela št. 58 poštas ležeče.
Ljubljana. 4595

RUM

slivovko, vermut vino, razna vina v
sodih fino belo in črno, staro vino za
steklenice prodaja po ugodnih cenah
vrdica Dr. Novaković, Ljubljana,
Marije Terezije cesta 13, (Kolišje)
3687

Toaletni sapun

najfinije vrsti u raznim mirisima i
veličinama ukusno umotano od 26
do 68 kruna po tučetu. U Hr-atsku,
Slavoniju i Sloveniju polovicu ka-
pare, ostatak pouzećem, dočim ostale
zemlje Jugoslavije plativu pred-a-
čun u naprijed. Leopold Zeteler
agentura i komisioni vovao,
Zagreb, Margareta ulica 6.
odlo 6.

Pravkar je izšla

„La Revue franco-
slovène“.

Trgovska obrtna zbornica v Novem

Sadu potrebuje sekretara, kateri je
Sad strokovno školovan, pozna gos-
podarske in ekonomske prilike in piše
ter govori vsaj srbsko, nemško, fran-
cosko in eventualno tudi englesko.
'etna redovna plača je K 12.000.—.
Resni reflektanti naj podneso svojo-
ročno prošnjo za sprejem na naslov:
Uprava trgovačke zasednice Komore Novi
Sad in sicer najdiše do 15. maja t. l.
Novi sad, 17. aprila 1919.

Ljuba Stefanović,
s. r. predsednik.

Rezna ženitna poudba! Mornariški
častniški na-
mestnik, jako lepe zunanosti, Slove-
nec, sedaj v službi pri vojnem mini-
strstvu, želi korespondence v svrhu
poznejše ženitve z gospodično sloven-
ske ali hrvatske narodnosti, lastnico
kakavega podjetja. Ker imam namen že
nekaj časa služiti ter posejeden K
30.000, podedovanih od mojih pokojnih
staršev, prošim, da se oglasi dama,
katero stvar v resnici zanima. Krivda
da se obračam na časopise je le vojna
ter okupacija lastne domovine. Zadeva
je popolnoma resna, tajna, zato ano-
nimno v kol. Ponudbe prošim do 10.
maja pod „Pomočnik“ glavna pošta,
Ljubljana. 4596

Bratov, bukov, smrekov les, deske, mledo kupi
tovarna pohitva in paritetov Zg. Gameljce nad
Ljubljano.

Cejene ponudbe na

3938

Vido Bratovž

zaloga pohitva, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

! SVETLA !

Baterije fararice, elektrotehnični predmeti, (izdelek svetovne slovanske
tvornice). Generalna reprezentanca za en gros v kraljestvu SHS

JANKO POGACAR, ZAGREB,

1882

časno Ljubljana, Hirska ulica št. 29/1.

Moko vseh vrst in pšenične otrobe

nudim dokler je še zaloga, od 1 vreče dalje. Ker je treba zopet
novih izvoznih listov, bo nadaljna dobava zopet težka, zato naj
si vsako sedaj preskrbi pri I. Jugoslov. zalogi vseh živil na
debele za Kranjsko v Ljubljani LJUDEVIT JAKOVLIC.

Milisav R. Stamatović

kr. peš. poručnik

Milica Stamatović roj. Sadar

poročena

Beograd

27. aprila 1919.

Ljubljana.

Odvetnik dr. Fran Trampuž

naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno
v Kamniku, Glavni trg št. 81.

Prva hrvatska tovarna za električno industrijo Zagreb

Ivan Paspas

ZAGREB: Tovarna in poslovalnica Gunduličeva ulica 41.

Prevzema urejenja električnih pogonov. Velika zaloga električnih pri-
bora. Zažulje na veliko in malo. Specijalno olje za mazanje električnih
strojev. Tovarniško popraviljanje električnih strojev. Tovarna žepnih
baterij »CROATIA«

St. 6213 4592

Razglas.

Deželna vlada za Slovenijo, poverjenišvo za javna dela, ime-
novala je z odlokom z dne 16. aprila 1919, št. 44/12/II, komisarja
ing R. Ballona v Ljubljani začasnim preizkuševalnim komisarjem
parnih kotlov v smislu dosedanjih postavnih določb, in sicer za
politične okraje Ljubljana mesto in okolica, Litija in Kamnik.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 27. aprila 1919.

Zvepleno kopališče

Varaždinske toplice (Hrvatska)

Železniška in poštna postaja, telefon, brzojav.

Nov zdravilišni hotel (svratišče). — Elektr. razsvetljava.

Staroznana, radioaktivno zdravilišče z žveplom (Schwefel-Thermal) + 59° C.
priporo-
čeno proti
protinu, revmatizmu, išiasu i. t. d.

Zdraviljenje s pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih,
jetrih, žolčniku in črevesnih boleznih. Elektr. masaža, binae,
ogrijkovo kisle in solne kopeli. — Odpro celo leto. — Kraska okolica.

Mod. oprema. Novi hoteli. Prospekte gratis. Zdravil. zdravnik Dr. J. Lochert.

St. 6714 4591

Razglas.

Deželna vlada za Slovenijo, poverjenišvo za javna dela, je
imenovala z odlokom z dne 16. aprila 1919, št. 44/12/II, stavbne-
ga nadsv. inž. Leon Bloudeka začasnim izpraševalnim komisarjem kur-
jačev pri parnih kotlih v smislu dosedanjih postavnih določb in
sicer za politične okraje Ljubljana in okolica, Litija, Kamnik, Kranj,
Radovljica in Kočevje.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 27. aprila 1919.

Trgovina vina na veliko

Andrija Golubić

Zagreb, Jurišićeva ulica 10.

PRODAJE:

Vino belo in rdeče, staro in novo, moslavinsko, graševino.
Rum najboljših vrst do 40%, jakosti, fini aroma, Slivovko
lansko in dveletno, enkrat in dvakrat žgano, do 40%,
jakosti, od modrih bosanskih sliv, najboljših obče. Vse na
vagone in manjših količinah, hitro in točno odpremljanje!
Posredujem za vsakovrstno nabavo živil, gospodarskih pro-
izvodov itd. — Zastopnik za Ljubljano in okolice

Ivan Koželj, Tržaška cesta št. 27.